

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Főpözelet árak

Helyben:

Vidéken:

1 óra	1 K.	1 óra	1 50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4 50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

VASÁRNAP,

mikor a templomba megyünk, ne felejtsük ottthon a pénztárcánkat. Tegyük a zsebünkbe, mert kivételesen a templomban is szükségünk lesz rá. Vasárnap a templomban is pénzért kérnek tőlünk. Kinek a kétfülléret, kinek a hatosát, kinek a koronáját, kinek a bankóját.

Vasárnap, az Ur házában az istentisztelet a rokkantak istentisztelete lesz. Mikor ajátosan gondolatainkban az Ur-hoz szállunk, imáinkba belefoglaljuk az értünk rokkantá lett hős fiainkat; akik a titáni küzdelmük után ránk vetik szemüket, és ezeknek a szenvedő hősöknek szempillantása kell, hogy lelkiismeretünkbe nyilaljon, s azt sugja fülünkbe: adj-abból, amit neked Isten adott. Segíts teljes tehetséged szerint a mi derék rokkant-katonáinkat.

Lelkesíteni akarunk? Buzdítani? Nem kell a mi népünknek lelkesítés, buzdítás. A rokkant katonák ügye szívéhez nőtt, a rokkant katonák az ő fia, testvére, rokona, jóbarátja, lélekben egyik. Csak helyet, alkalmat, dátumot kell mondani, s záporként fog hullani az érc, a bankó a rokkant katonák jövőjének megalapozására.

A dátum tehát a vasárnap, a hely az Isten háza, az idő a legfelségesebb áldozat bemutatásának órája. Ekkor róják le a háborus hazafias, testvéri köteletségüket. Leróják úgy, hogy egy rokkant sem fogja mondani: kintornás! lesznek, hogy éhen ne haljak. A nemzet hősei nem lehetnek kintornások, templomajtóbeli szegények, utcaszór kéregetők, poros országút vándorlói, alamsznás faluzók. A nemzet

hőseinek méltó életet biztosítunk, hogy sohse mondhassák: nem volt érdemes rokkantná lenni a hazáért.

Ezt célozza az augusztus nyolcadiki vasárnap is. Ezért megyünk akkor pénzzel a templomba.

A világháború.

VARSÓ ELESETT.

Budapesti tudósítónk jelentése szerint, a szövetségesek által szorongatott Varsó ma megnyitotta kapuit a győzelmes német csapatok előtt. Hivatalos jelentés lapunk zártáig ugyan még nem érkezett a nagyjelentőségű eseményről, ám akár kiürítették az oroszok Varsót, akár csak ostrom után vették be a németek a várat, maga a tény egyike a világháború legnagyobb, legjelentősebb eseményeinek.

Lengyelország veszedelme.

A lengyelországi orosz hadierő visszavonuló körül heves harcok vannak. A szövetségesek északról s délről veszélyeztetik az oroszok visszavonulását. Maga az entente a legrosszabbra van elkészülve és a Times mint elháríthatlan katasztrófáról beszél Varsó elesetéről, azonkívül igen kritikuskán itéli az oroszok helyzetét a Narev mellett is. Más lapok, mint Mitau bevételeként következményével, számolnak azzal, hogy az oroszok nemsokára elvesztik Rigát is.

Ivangorod már három oldalról van körülzárolva és sikerült a körülzárolást annyira eredményessé tenni, hogy az oroszoknak egyik igen fontos hadtáppöszkötését is veszélyezteti. A körülzárolás egy újabb negyedkörrel bővült, ami vitássá teszi az oroszok számára a varsó-ivangorodi vasúti összeköttetést is. Az oroszok minden törekvése most már csak az, hogy keleti, illetve északkeleti visszavonuló utjukat szabadon tartsák, de ezt is kétségessé teszi a szövetséges seregeknek sok oldalról való előrenyomulása. A varsói dráma végleg megérett a kifejlésre és ez a dráma egész Orosz-Lengyelország, sőt

maga az orosz háború számára is sorsdöntő lehet.

A Balkán.

Szerbia és Montenegró sem hevülnek már Oroszországgért. Az a mód, ahogyan az orosz külügyminiszter a dumában beszélt erről a két kis országról, amely az entente hatalmaier annyit vészret, egyenesen kínos és bántó volt. De ez a beszéd nem maradt visszhang nélkül és Nisben óriási az elkéserezés Oroszország ellen, amely Szerbiát arra kényszeríti, hogy Durazsót a perfid Olaszország javára őrítse ki. A Balkánon minden szláv nép hangulata a tehetetlen Oroszország ellen fordul.

Ivangorod és varsó ostroma.

A Visztula és Bug között a lépésről-lépésre hátráló oroszok különböző pontokon a szokott módon ismét ellenállást fejtettek ki.

Ivangorodnak a Visztula balpartján levő nyugati része kezükben van.

A Radomka torkolatával szemben a Visztula keleti partján álló német erők ismét előrehaladtak.

Kelet-Galiciában semmi újág.

Az olaszok kudarc.

A görzi-grófságban a fensik szélén az augusztus 3-ára virradó éjjel ismét visszavertünk több elszigetelt olasz támadást; így Sdraussinától délre és Polazzától keletre, ahol az ellenséges gyalogság kétszer szuronyal támadott, de mind a kétszer súlyos veszteséggel visszavertük.

Az olaszok augusztus 3-án délután esőben és ködben heves tűzérségi előkészítés után megkísérelték, hogy a Monte dei sei Buzin levő állásaink ellen ismét előrenyomuljanak. Ezt a támadást is visszavertük.

A karintiai és a tiroli határterületen egyes szakaszokban élénk tűzérségi tevékenységre került a sor. A Cellon-kup ellen harcba vetett olasz gyalogság a magaslat nyugati lejtőjére vonult vissza, mert tűzérségének tűzbe került. Két ellenséges század támadását a Schluderbachtól délre levő határhid ellen intézett erősebb olasz támadások visszavertük.

Az elemi iskoláépületek ügye.

A múlt tanévben a város összes elemi iskolái a belvárosi iskolába voltak összezúfolva, mivel a katonaság a többi épületeket lefoglalta. Hogy mi csoda nyomorúságos helyzet volt ez és milyen veszedelmes a gyermekek és tanítók egészségére, arról jobb nem is beszélni.

Most egy vegyesbizottság alakult, amely ez ügyben tárgyalni fog. Ugyanis a következő tanévre egészségügyi szempontból tarthatatlan állapot lenne, ha a város összes gyermekeit az egészségtelen belvárosi iskola kriptahelyiségeibe gyömöszölnék be. Ezen vegyesbizottság fogja továbbá megállapítani azon károkat is, amelyeket a katonaság az épületekben tett.

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

szines zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különböző vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

A Vöröskereszt népnepélye és állatvásárja.

A székesfehérvári Vöröskereszt, mint megirtuk, saját pénz-tára gyarapítására augusztus 20-án, Szent-István király ünnepe nagyszabású népnepélyt rendez, a Lővöldében állatvásárral egybekapcsolva.

Az ünnepély sikerének biztosítása érdekében már nagyban folynak az előkészületek. A város és a vármegye közönségéhez lelkes felhívást bocsájítottak ki, amelyből a következő részt emeljük ki:

A Vöröskereszt Egyesület Székesfehérvár városi választmányja a hadjárat kezdete óta folytatja ebből üdvös, áldásos működését: de sajnos, anyagi eszközei kimerülöbven vannak. Ezért alapjának gyarapítására Szent István király napján a helybeli Polgári Lővölde kertjében állatvásár rendezését tervezük.

Az eszme az, hogy a közönség anyagi erejéhez mérten fogyasztásra vagy igavonásra alkalmas állatok ajándékozzon, melyeket a Vöröskereszt javára elárverezünk és kisorsulunk. E célra alkalmas mindennemű állatot: lovat, tehenet, ökröt, borjút, birkát, szamarat, sertést vagy bármennyi baromfit hálás köszönettel fogadunk és kérjük, hogy a följajánlott állatot augusztus 10-én két napi élelemmel ellátva a polgári lővöldébe beküldeni sziveskedjék; a hol azt a bizottság átveszi.

Tisztelettel kérjük továbbá, méltóztassék az esetleg bőkezűen följajánlandó állatot, vagy állatokat augusztus 10-ig bejelenteni.

A haza szent oltárán meghozandó áldozatért szenvedő sebesültjeink nevében eleve is hálas köszönetet mondunk.

Miként lehet felhasználni, vagy eladni az új termést?

Nem szabad a termést kiszállítani a megyéből.

A termelő a rendelet értelmében csak saját megyéje területén adhatja el fölösleget. Nem fuvarozhatja tehát el se vasuton se tengelyen neki tetsző piacra. Ahol mégis előfordul az az eset, hogy a szokásos gabonapiac, amelyre a rendes körülmények között be szokták szállítani az eladni valót, kívül esik a megye területén, ott a földművelésügyi miniszter, ha kérelmezik, megengedheti, hogy a fölös termék ezután is a szokásos szomszéd megyéből piacra legyen átvihető.

Hatósági engedéllyel egyik megye területéről a másikra szállíthatja át a gabonát az a termelő, akinek két vagy több megye területén van gazdasága, egyik gazdaságból a másikba engedéllyel átszállíthatja a gabonát akár elraktározásra, akár mert abban a gazdaságában akarja felhasználni. Ugyisint hatósági engedéllyel más megyébe szállíthatja a gabonát a konvenció cseléd, vagy arató részesmunkás, aki másutt kapta, vagy kereste a gabonát, mint ahol lakik.

Hogy bűnhődnek, akik a rendelet ellen vétének?

Két hónapi elzárással és 600 korona pénzbírsággal lesznek sújtva azok:

1. aki az 1915. évi termésből búzát, rozsot, kétszerest, árpát, zabot olyannak ad el, ajándékozik el, leköt, akiről tudja, hogy nincs vásárlási jogosultsága, vagy tullepi a jogosultságát, valamint aki magának többet tart vissza, mint amennyi engedélyezve van;

2. aki vásárlási jogosultság nélkül, vagy annak tullepésével vásárol;

3. aki olyan üzleteket közvetít, amelyek ebbe a rendeletbe ütköznek;

4. aki a búzáért, rozsért, két-

szeresért, árpáért, zabért a rendelet által megállapított legmagasabb árnál többet követel és az is, aki többet ad;

5. aki a legmagasabb áron felül olyasmint számít fel, amit tilos, végül

6. aki közreműködik abban, hogy az árusítással megbízott alkalmazottja, vagy az eladást közvetítő más személy a legmagasabb árakat bármilyen módon kiadja, a kijátszást elősegíti vagy eltitkolja.

Vitás esetben forduljanak a Népszövetséghez.

Bizonyára lesznek olyan esetek, amikor a helyes eljárás nem lesz könnyen megállapítható. Ilyen esetekben legjobban lesz, ha a tagok azonnal a Katholikus Népszövetséghez (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.) folyamodnak felvilágosításért, amelyet úgy mint más ügyekben, gyorsan és lelkiismeretesen és díjazatlanul meg fognak adni. Minden polgár tartsa lelkiismeretbeni kötelességének a rendelet betartását, mert az ország és polgártársaink érdeke megköveteli, hogy az itthonvalók okos beosztással, önmegtartóztatással, megértéssel szolgálják szülőhazánkat és a bajban osztályosainkat.

HIREK.

Napló.

„Miatyán, mindennapi kenyérünket adj nekünk — kérjük az eget urát. De soha buzgóbban, bensőbbben, áhitatosabban nem kértük még — mint most, mióta a jövőről való bölcs gondoskodás lemondatta velünk a lágy, puha, fehér buzakenyérről való táplálkozást, és tisztá buzakenyér helyett — árpa, burgonya, rozs, zab, bab meg kukorica lisztel kevert lisztből süttöt kenyeret kellett fogyasztanunk.

Csak most, mióta ez az irtózatot világháború dühöng s mióta e tömeggyilkosság előidézője s értelmi szerzője — az erkölcsöséget prédikáló, legerkölcstelenebb állam — Anglia, kiadta a jelszót:

„a központi hatalmakat ki kell éhezíteni” — tudjuk kellőleg megbecsülni és értékelni az Ur imáe ezen szép kérésének fontos voltát.

Az is, aki eddig az Üdvözítő tanította „Miatyánk” ezen közöngésének hallatára — ajkbiggyeszto mosollyal — komoly idők által szükségessé tett intézkedéseknél kezdett nem mosolyogni s elkenyveztetett gyomrának lazadásai bizony akaratlanul is készítették a közöngésre: add meg minden-napi kenyérünket. A mi szép, fehér, magyar-buza kenyérünket.

S ha eddigélen nem tudtuk megbecsülni eléggé a kenyéret — a pékek által most süttöt, kenyérnek csúfolt s mindenféle betegségeket előidéző megnevezetellen valami, — amit mégis hooz drágán is kellett megfizetnünk, most tudjuk meg csak igazán, mily értékkel bír az egyesek, a családok és nemzetek életében a — kenyér.

Csak most tudjuk, hogy mily komoly és fontos ez a kérés: „mindennapi kenyérünket adjad nekünk ma...”

S azért most — mikor mint egy szebb, jobb és boldogabb korpal hirnöke megjelenik ismét asztalunkon, a mi régen nélkülözött, meghitt barátunk — a magyar buzakenyér — kisorsítván az inség, az önmegtartóztatás reánk kényszerítette kukoricakenyeret — halás tekintettel emeljük fel szemünket az Eghez — és örömkönnyek közepette, szívünk-lelkünk egész melegével kérjük a mi jó mennyei atyánkat: mindennapi kenyérünket, — a mi drága magyar buzakenyérünket — adjad nekünk ma. B. R.

— Kiténtetés. Jeszenicei Jankovics Lajos 69. gyalögezdrebelli ezredeast, a budapesti katonai parancsnökság vezérkari főnökét a vaskoronarenddel tüntették ki.

— Átveszik a rekvirált gabonát. A földművelésügyi miniszter értesítette a várost, hogy a rekvirált összes gabonát átveszi s kéri a várost, hogy meghatalmazottjának segítségére legyen.

TÁRCA.

ZIA VALLAH.

Irtá: Agoston Mihály.

A tevehajcsárok közt senkisémet tudta, hogy Zia Vallah a rücsök arcú kabil az, aki híreket visz Marokkóból a francia hadvezetésnek...

Zia Vallah a tevehajcsár azonban nemcsak d'Amade tábornoknak vitt híreket, hanem a „frenkik” hadállásairól viszont Ali-ben—Fad—Syed-et a szultáni magazen caid-ját is értesítette; igaz, hogy ebben nem volt köszönet, mivelhogy Ali-ben—Fad—Syed nem tömte tele a kámszáját aranyokkal, de megbízott benne. Az a néhány sovány úrú, amit a caid a Zia Vallah-nak a kémkedés jutalmául adott, még az éhenhalástól sem mentette volna meg a kabil, ha kizárólag erre lett volna utálva, mint keresettforrásra. Zia Vallah rendszeres állhíreket vitt a caidnak: „A frenkek a jövő héten hagyják el

Colomb—Béchar, utjokba ejtik Bou—Denibet, tehát jó lesz, ha lesse alle a dünakon”.

A hir csak részben volt igaz: A frenk nem Bou—Denib-be iparkodtak, hanem a Dzsebel—Béchar mellett baladtak előre, határ-razziát tartottak.

A caid toporzékoltt dühében: — Agyonított azt a kutyát! Beni—kelb! Ahány méharista, mind gazember!

S megtörtént az a kellemetlenség is, hogy a franciák ellenkező irányban tényleg áttörtek Marokkóba valami rablótörzs nyomában.

— A sejtán szállotta meg a roumikait! — ordította a caid — Allah megbüntetett bennünket! Zia Vallah csak pár mulva mutatkozott a duár-ban.

— Te kutya miért házdútl? — támadt reá a caid.

A tevehajcsár hülye ábrázatot vágott és a caid lábaihoz dobta magát.

— Öss agyon fényes ábrázatu caid, ha nem hallottam a tulajdon füleimmel a roumik sek-jétől, hogy Bou—Denibet akarják meg-razziázni! A roumik ravaszok, mi

tanítottuk meg őket a ravaszágra! A roumik megszagolták az érke-zésedet! A roumik félnek a te vitészégedtől; elkerülnek... A végtelen irtalmassága Allah áld-jong meg téged fényes ábrázatu caid! Allah kérem! Allah Abgar! — rebegte Zia Vallah.

Csak a végtelen jószágu Allah a megmondhatója, hánszorong állította így a fal mellé a caidot a tevehajcsár.

— Máskor szemfülebb légy mondotta bekülékényen a caid — a rumi—k igaz ravaszok, de Alla azért adott észit az igazhivőnek, hogy a roumi—knál is ravaszabb legyen. Menj Allah nevében és keresd fel a roumi—kat.

Zia Vallah ment és felkereste a roumikait. A roumik barátságosan fogadták. Zia Vallah nem azért volt hegyi kabil, hogy ne legyen ravasz. Sokkal fontosabb híre voltak azok, amiket ő a marokkói harkák—ról a roumik-nak vitt, jobban megérték a pénzt a roumiknak ezek, mint neki. Pedig ő is imádta a roumik aranyait. Jó pénz a roumik barátsága! Nem hiába! Egészen

más emberek ezek az ördögös roumik, mint a caid! Milyen kellemes, ha a kámszájába érezhetik a százfirankos aranyakat a roumik ajándékát, semhogy a caidnak azért a néhány darab félig döglött kecskéért dolgozzon és tegyen meg hosszú utakat!

A roumik itala, az abszint és a vörösbőr is nagyon izlették neki. A Ravadszikban adta az urat, — a frenkik nagyon bőkezűek voltak — tehette. Szerette az asszonyt, a vörösbört és a kockajátékok. Később, amikor már több pénze volt, nőttek az igényei is. Al-Dzsaberbe is ellátogatott s napokig emulatozott itt a nagy szerályokban.

A roumiknak szükségük volt ő reá, reá, neki meg szüksége volt a roumikra.

A franciák illetéknéppen mindig pontosan voltak értesülve a marokkói törzsek zászfirankóval általában minden mozgalmáról, vagy készülődséről, amit El-Moghreb lakói ellenük tettek. Milyen jó, hogy Zia Nallah gzerember.

(Folyt. köv.)

— **Hősi halál.** „Brunkala Imre 17. honvédszalagvezérbeli tartalékos hadnagy, etyeki segédjegyző, az olasz harctéren hősi halált halt.

— **Ünnepély.** A Székesfehérvári Hadsegélyező Bizottság f. évi szeptember hó-közepén nagyobb ünnepeket fog tartani, amelyre közéletünk legkiválóbb férfai fog lejönni városunkba, hogy a Hadsegélyező javára nagyszabású előadást tartson a háborúról.

— **A 43–50 évesek beosztása.** Nemsokára megkezdik az országban a 43–50 évesek sorozását. A legöregebb népfelkelők katonai beosztása a következő: A bemutató szemléken al. almasnak találta beosztása három csoportba történik. Az első csoportba: volt tisztek és tisztjelöltek tartoznak, a második csoportba: volt legénységi, állományiak. Ezek a honvédséghez kerülnek, ha honvédek voltak, ha pedig a közös hadseregnél szolgáltak, akkor 3:2 arányban a közösökhöz vagy honvédséghez. Ugyanabban az arányban osztanak el a harmadik csoportba tartozók, vagyis a katonailag még ki nem képzett népfelkelők. A volt tisztek az újabb rendelkezések értelmében mindannyian a legutóbbra viselt rendfokozatukat, a tisztjelöltek a népfelkelő-hadnagyi rendfokozatot fogják elnyerni. Miután sok változás történt a katonai szabályzatokban és utasításokban, mióta a népfelkelő tisztek szolgálatot teljesítettek, ezért négyhetes külön kiképzési tanfolyamokat fognak föllátni. A honvédelmi miniszter az összes 43–50 éves népfelkelő tiszteket, így tehát a más fegyvernemeket legnagyobb részét is a gyalogsághoz fogja beosztani.

— **Hindenburg ezredének halottjai.** A 214. számú veszteséglista szerint Hindenburg-ezredéből a következők hősi halált haltak: Kozel János, 4. száz., Tárnok, 1892. Löke Mihály, 16. száz., Székesfehérvár, 1885. Madár József, 15. száz., Hercegfalva, 1888. Madler Károly, 16. száz., Csákvár, 1886. Major Ignác, 69. gye. 15. száz., Mészla, 1890. Muhi Konrád, 15. száz., Gyöngy, 1889. Nagy Lajos, 4. száz., Sárkeresztúr, 1894. Nagy István, 15. száz., Nagylak, 1888. Nowoth Imre, örv., 7. száz., Sárosd, 1887. Nyakas György, 3. száz., Székesfehérvár, 1884. Petrovics János, 7. száz., Százhalombatta, 1894. Rákász István, 3. száz., István, 3. száz., Dunaföldvár, 1894. Schamer Vince, örv., 4. száz., Dunakömlősi, 1887. Schreiber Mihály, 2. száz., Hőgyész, 1893. Sma László, 6. száz., Csákvár, 1892. Stefner Pál, tiszd., 16. száz., Pusztaván, 1885. Szalai H. István, 7. száz., Pátka, 1887. Tanomár József, 7. száz., Székesfehérvár, Tegledi Imre, 3. száz., Fadd, 1886. Tokics Ferenc, 6. száz., Erd, 1886. Tömör István, 16. száz., Sárboágard, 1888. Tregó Mihály, 14. száz., Dunaföldvár, 1888.

— **Megszökött hadifoglyok.** Stojan Sorjevics és Ilja Erimpuljev hadifoglyok, akik a Verebezh tartozó Pelsőmajorban voltak alkalmazva, Holabieff Vlas orosz fogoly, aki a Seregélyeshez tartozó Sándormajorban dolgozott, megszököttek. Az előzárás és a puszta hatvani uradalomból szintén megszökött 4 hadifogoly. Szávoly Milán Prómód Lula, Harebergho Szangjel és Bodoronko Iván.

— **A lefoglalt kisütők.** A honvédelmi minisztérium elrendelte, hogy a szesztermelők kötelesek a hadicélokra igénybevett pálinkafőzők kisütőit a katonai igazgatásnak átadni. Ezeknek a katonai célokra igénybe vett főzőkészülékeknek egy részét azonban a községben ideiglenesen tovább is meghagyják. A termelőktől átvett készülékeket a fémátvételi bizottságnak küldik el, az arát pedig egy későbbi rendeletben fogják megállapítani. Az országot fémátvételi kerületekre osztották fel. Baranya, Somogy, Tolna, Veszprém és Fejérmegye egy kerületet képeznek Székesfehérvár központtal. A fémátvételi kerület elnöke Námessy János gazdasági tanácsos, tagjai a katonaság és a pénzügyigazgatóság képviselői, továbbá a kereskedelmi és iparkamara képviselői.

— **Beírások az ipariskolába.** Az iparostanulók beírása az 1915–16 tanévre szeptember 3. ikától 8. ikáig történik olyképen, hogy a fémipari ágakon levő tanulók szept. 3-án, a faipariak szept. 4-én, a ruhaipariak szept. 5-én, a bőripariak szept. 6-án, a rajzra nem járó vegyes iparágaknak elnevezett tanulók szept. 7-én mindenkori este 5–7 óráig vétetnek fel. Azok az iparostanulók, kik a most megnevezett napokon bármely okból be nem iratkozhattak, szept. 8-án d. u. 2–3 óráig vétetnek fel. Az építő iparostanulók téli tanfolyamába a beírás november 2-án d. u. 2–5 óráig történik. A taneszközök díja egész tanévre 4 korona. Akik a tanév első felében felszabadulnak, annak előt fizetik. A taneszközök beszerzésére kiszabott összeget minden tanuló mindjárt a beírás alkalmával köteles felfizetni. De ha az iparosmester saját nevére kiállított hatóságai bizonyítvánnyal igazolja szegénységét, a taneszközök díja lefizetésétől felmentést nyerhet. Az 1915–16 tanévi előadás szeptember 9-én, d. u. 5 órakor kezdődik. Ha a háború vagy egyéb ok miatt a beírásra vonatkozólag változás történne, azt az ipariskolai igazgató a helybeli lapok útján az iparosmesterek tudtára fogja adni.

— **A Vöröskereszt ünnepségének műszaki bizottságába** Rauscher Bélát, Maugsch Gyulát, a vigalmi bizottságba pedig Rauscher Bélánét felvették.

— **Elvágják a telefonvezeteket.** A 35. gyalogezred állomásparancsnoksága panaszt tett a rendőrségen, hogy éjjelenként a táborhoz vezető telefonvezeteket elvágják. A rendőrség szigorú intézkedést tett.

— **Megszökött menekültek.** Grünvald testvérek és Schiffer ercsi-j bérgezdásba aratási munkára szerződött munkások közül Fegyver Vaulicie, Osztlák Mikolaj, Reiva Lukács, Juszcács Jusz, Plynyerik Zsigmond, Osztlák Mikolaj Marmara (Varvára, Fin, megszököttek. Az adonyi főszolgabíró elrendelte a körözésüket.

— **Sebesültek érkeztek.** Csütörtökön délután 400 sebesült katona érkezett az északi harctérről a székesfehérvári hadikórházakba. A sebesült fősekek elhelyezése a legnagyobb figyelemmel és pontossággal történt.

— **Tüzek Kislángon.** Szolga József kislángi gazdának leégett a háza, Kovács István földmivesénel pedig a fűszer- és a szalmaakasztott a tűz martalékává. A veszedelmekben még szerencse volt, hogy déliben gyújtott ki, s így a további bajnak elejét vehették.

— **Felhívás.** A Vöröskereszt néppünnepsége rendező bizottsága kéri a t. szülőket, akiknek gyermekeit a Vöröskereszt által rendezendő Szt. István napi néppünnepségen szerepelniük, hogy szombaton délután 4 órakor a megyebaz nagyermekek tartandó értekezleten gyermekeikkel együtt megjelenni sziveskedjenek. Rendező bizottság.

— **Lopott a vendég.** Napok Erzsébet azzal állított be Ács Anna iskola-utca 20. szám alatti lakozhoz, hogy ő Ács nővérnek a barátnője és egy napi tartózkodásra Székesfehérvárra jött. Míg Ács hazuról távol volt, Napek 72 K ellopott. A tolvaj Budapest felé vette az útját.

— **Német katonák fegyelmi ügyei.** Német katonák ellen, akik a mi kórházunkban feküdtek és valami kihágást követtek el, eddig nem lehetett fegyelmi eljárni. Ugyanigy volt az eset azokkal a magyar és osztrák katonákkal, akik német városok kórházaiban feküdtek. A két állam hadvezetősége megvezett abban, hogy a nálunk fekvő német katona az osztrák-magyar, a német kórházban tartózkodó magyar és osztrák katona, a német fegyelmi hatalom alá tartoznak.

— **Munkában a cigányok.** Fáraó füstösei újabban a közvégteleni környékét szökták meglatogatni s egy kis lábasjóság rendszerint eltűnik. A rendőrség különös figyelemmel fogja ellenőrizni az enyveskező kolompárokat.

— **Mit csináljunk a nedves gabonával?** Az idén ismét számítanunk kell azzal az eshetőséggel, hogy takarodás és cséplés közben a sok eső miatt sok lesz a kicsirázott, nyirkos gabona. Az ilyet nem szabad a szemházban, magtárban nagyobb gamma-dába összehalmozni, mert csakhamar megdohosodik, megpenészesedik és teljesen elromlik. Az ilyen gabonát szarítani kell. A szarítás leggyorsabban történhetik a szabadban. A pajta vagy más földöt helyiség közelében ponyvát vagy ponyvákat terítünk ki és azokon vékony rétegekben kiterítjük a gabonát. Ha esős idő talál bekövetkezni, a gabonát hamcrosan tető alá visszük. Legjobb azonban, ha vízhatlan ponyvával rendelkezünk és erre terítjük ki a száradó gabonát, mert ezt homi kisebb zápor elől egyáltalában nem kell tető alá vinni, hanem csak összerázzuk a gabonát a ponyva közepére és betakarjuk az eső elől, amelynek elmultával a felhajtott ponyvaszárnyakat ismét kiterítjük rajta a gabonát, elegyengetjük és folytatjuk a szarítást. Jó napos és seles időben így a legnedvesebb gabona is egy két nap alatt teljesen kiszárad. Közben természetesen lapátolni kell különösen, ha kénytelenek vagyunk a gabonát kissé vastagabb rétegekben szarítani. Hogy a gabona eléggé száraz-e már, arról tapintás után győződhetünk meg. Ha tenyerünkbe vett és morzsolt gabona teljesen száraz tapintatu, abbahagyjuk a szarítást és a kiszáradt jószágot a magtárba vihetjük, de egyelőre tanácsos lesz azt ott sem vastagon felhalmozni, hanem vékonyan elteríteni és még egyszer-kétszer megforgatni. Különösen ajánlatos a hajzabtól származó nedves, csirás gabonával így elbánni, mielőtt azt a száraz jószággal összekeverjük.

— **Ajánlat dán hura.** Vámos testvérek fővárosi cég ajánlatot tett a városnak dán hus szállításra. A dán marhahus kilója 3.40 kor. Főtt dán hus csont nélkül 4.40 kor.

Pénteken és szombaton

a pesti Apolló művész
személyzetének vendég-
játéka

**Kovács Lili,
Bátori Béla
és Szabolcs Ernő**
felléptével

A PARADICSOM

Énekes mozi-szkecs 3 részben.

Irta Földes Géza.

Zenéjét Emőd Tamás verseire
szerzette Zerkovitz Béla.

Személyek:

A férj: Sziklai Jenő,
A feleség: Kovács Rózi,
Egy hölgy: Szőlősy Rózi,
A Dolfi bácsi: Szabolcs Ernő,
A Spitzer: Bátori Béla,
A szobalány: Kovács Fanny,
A vice ur: Fenyő Aladár.

Ezt követi:

Riadó

Aktuális történet az északi
harctérről.

Selig Jakab: Szabolcs Ernő,
Lajos a fia: Sziklai Jenő,
Mari: Kovács Lilli,
Miksa frejter: Bátori Béla,
Egy kozák: Fenyő Aladár.

Előadások fél 7 és 9 órakor.

Helyárak felemeltek.

Jegyek előre várthatók.

Köszönetnyilvánítás. Azon általános részvétért — mely a bennünket ért súlyos csapás enyhítésére mindenfelől megnyilatkozott, — hálás köszönetemet fejezem, ki a gyászoló család nevében özv. Szabó Józsefné.

— **Térzene lesz a Zichy-ligetben** f. hó 8-án vasárnap délelőtt fél 11 órától 12 óráig, a 35-ik gyalogezred zenekarával. 20 f. belépődíj mellett a Hadsegélyző javára.

— **Házasszonyok!** A sebesült katonák számára befőtött, fozelék-félt, ugorkát, levkárt kérnek. A szives adományokat szerdán és szombaton délelőtt 10-12-ig a Hadsegélyző hivatalba kell küldeni. A barakk kórház számára toll vánkosokra volna szükség.

Kréme de lactaine saját nemében páratlan hatású arcbőrzsépitő, finomított készítmény, ezen tejkrém teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszerű használat után bárony pu, hává teszi, pattanásokat, szepőkmet-máfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható **Szűcs Róbert** Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

GÉPSZII legjobb minőségben kapható **Langráf Gábor** és **Fia** borkereskedésében **Jókai-utca 8. Naponta postai szétküldés.** Telefon 100.

PIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOR EPULETE). ::
Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávényagpörköldé! Telefon 250.

Konviktusaink és internátusaink élete.

Iskoláink életéről szóló cikksorozatunk nem lenne teljes, ha az iskolák életével szorosan összefüggő, velük kapcsolatban lévő konviktusokról nem szólnánk. A vidékről beönlöző középiskolai ifjúság tekintélyes része ezekben a diák-otthonokban tölti iskolán kívüli életét. Az igazi diák-otthon nemcsak táptélezt, hanem főleg nevelőintézet is, mely helyettesíti a szülőt s a diákra nézve pótolja a családot. A nevelő intézetek tehát nemcsak azért fontosak és szükségesek, mert több-kévesbbé alkalmat nyújtanak, hogy szerényebb anyagi körülmények közt lévő szülők is taníthassák gyermekeiket, hanem fontosak főleg azért, mert támogatásra vannak a szülőknek, kik fiaikat a szülőháztól távol kénytelenek neveltetni. Nagy áldás az a szülőre nézve, ha van egy intézet, hova gyermekét nyugodt lelkiismerettel adhatja be, ahol gondoskodva van mindazon eszközökről, melyek a diákok — egészségét, vallásos és hazafias nevelését az egész iskolai élet alatt biztosítják. Főleg magyar központokban van nagy szükség ezekre a nevelőintézetekre s különösen ott, hol a megyei központon kívül más-ol alig találunk magasabb iskolákat. Ilyen a mi megyei központunk, Fehérvár is. A móri polgári iskolán kívül más nevezetesebb iskolát az egész megyei körzetben nem találunk. Nem lehet tehát csodálkoznunk, ha városunkban közel 450 vidéki tanuló van. Ebből a 450 tanuló-ból összes konviktusaink és internátusaink alig 170 növendéknek tudnak befogadni. Pedig a szülők kevés kivétellel sokkal szívesebben

adnák gyermekeiket a nevelő intézetbe, mint privát házakhoz; ez különben az egyes intézeteknél tapasztalható tömeges tulajentkezések bizonyítják a legvilágosabban. Már maga ez a jelenség is amellett szól, hogy a helybeli internátusokat, konviktusokat, legalább is bővíteni kell. Városunkban a bentlakásos inasothont is beleértve, három középiskolai konviktus illetőleg fiu nevelőintézet, 1 elemi és polgári iskolai léány internátus és végül 1 bentlakásos inasothont vaq; tehát összesen öt. Ez az öt intézet uting elég ekkora városban. Nem szaporítani, hanem bővíteni kellene egyik másik konviktust. Maga a kormány is méltányolhatná azt a kiváló munkát, amit a konviktusok kifejtének s azt a főntebb jelzett társadalmi előnyt és hasznot, mely innét ered: s ezt méltányolva segélyben részesíthetné egyik-másik igazán bevált és áldásosan működő nevelő intézetünket. Ha jól emlékezünk a „Szeot Imre konviktus”-nak egy időben ígért is a kormány 100.000 koronát, de ez csak ígélet maradt. Talán egy sikeresen befejezett háború után erre is gondolja lesz az államnak s az ígélet nem marad csak ígélet.

A Szent Imre konviktus.
Városunk legrégibb középiskolai konviktusa és előkészítő tanfolyama. 1903 szeptember 1 e óta áll fön. Az intézet a megyéspüspök és a zirci apát fővédőkege alatt áll. A konviktus igazgatója ciszt. főgimnaziumi tanár, — jelenleg Károly Ignác — tanulmány felügyelője pedig egy egyházmegyei áldozópap — jelenleg Kovács János — Az intézet célja támogatására lenni a vidéki szülőknek, kik gyermekeiket a szülői háztól neveltetik, továbbá gondoskodni mindarról, melyek az ifjak erkölcsös és hazafias nevelését biztosítják. Az intézetet előljárósa az ebből kifolyólag szigorú lelkiismeretességgel örökdió a növendékek erkölcsi magaviselete s tanulásban kifejtett szorgalma fölött. A növendék vallásferkölcsös nevelésére, a gyakori gyónás és áldozás, a naponkinti szemtémbe hallgatás és több más ájtatossági gyakorlatok szolgálnak. Nagy előnye az intézetnek, hogy csinos és kedves házközpónája van, hol a növendékek szabadidejükben többször is végeztetik ájtatoskodásukat.

SZÍNHÁZ.

A parndicsom. Énekes moziszeccs 3 részben. Irta Földes Imre. Zenéjét Emöd Tamás verseire szerzette Zerkovitz Béla. Bemutatta a helybeli Apolló Színház pénteken és szombaton. A budapesti Apolló Színház előrangú művészgárdája, mely a fővárosban rövid idő alatt páratlan népszerűságre tett szert és ragyogó sikereket aratott, 2 esti vendégszerelésre a helybeli Apolló színpadára szerződött. Az Apolló igazgatója ismert áldozatkészsségével nyújtott módot és alkalmat a fehérvári közönségnek, hogy városunk kedvenceit, Kovács Lilit és Bátori Bélát viszontláthassa és a művészlág illusztris nagyságainak produkcióit élvezze ezuttal az Apolló ünnepek előkelőségei lépnek a publikum elé e legnépszerűbb és legkiválóbb szerzők műveivel. A nálunk is kedvesen ismert Szabolcs Ernő, a kiténő komikus, a pompás humoru Sziklai Fenyő Aladár, Bátori Béla, a kiváló művésznők: Kovács Lili, Szöllősi Rózi, Kovács Fanny a társaság tagjai, akik ma

este lépnek fel először az Apollóban. A társaság műsora irodalmi szenzáció, a pesti szezon két legnagyobb hatású színpadi műveit adják elő. Mindkét nap Földes Imre briliáns moziszeccsét: A Parádicsom című remek kis darabot mutatják be, melynek zenéjét Zerkovitz komponálta. A darabban a társaság minden tagjának csillogó szerepe van. A műsor második nagyszerű száma a „Riadó” c. aktuális történet az északi harcterről. Mindkét nap 2 előadás este fél 7 és 9 órakor. A helytárak felemeltek. Jegyek előre válthatók Krausz Verona tőzsdéjében.

Szefhérvár szab. kir. város polgármestere 9246/1915.

Hirdetmény.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság segélyezni kívánja a háborúban elesett, vagy ennek következtében meghalt katonának (ideértve a tisztjeit is) olyan hátramaradottjait, akiknek semmiféle államsegély, vagy rendes ellátása (nyugdíj, kegydíj), vagy nevelési járuléak) igényük nincsen, akik azonban segélyre szorulnak és akiket az elesett vagy meghalt katona tartott el.
Ez a segély kétféle:
1. Ha az elesett vagy elhalt katona, aki a segélyezendőnek eltartója volt, középiskolát, vagy ezzel egyenértékű tanintézetet végzett: minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonta 60 (Hatvan) korona, nyolc éven aluliak részére pedig 30 (Harminc) korona.
2. Ha az elesett vagy elhalt katona, ki a segélyezendőnek eltartója volt, nem végzett középiskolát, vagy ezzel egyenértékű tanintézetet: minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonta 30 (Harminc) korona, a nyolc éven aluliak részére pedig 15 (Tizenöt) korona.

Ezen segély iránti folyamodványban tüzetesen feltüntetendő, hogy a hátrahagyott az elesett, vagy elhalt katonával minő viszonyban volt, valamint, hogy a hátrahagyottat valóban az elesett, vagy elhalt katona tartotta el, továbbá, hogy a hátrahagyottak az elesett vagy elhalt katona támogatásának híján nélkülözésként vannak kitéve, illetőleg megélhetésük biztosítása nincs. Feltüntetendő ezenkívül minden egyes segélyre számot tartó hátramaradóinak pontos életkora. Mindezen adatok, valamint még a netán előterjesztendő egyéb adatok is a rendőrkapitány által szabatosan igazolandók.
Eelhivom mindazokat, akik ily segély iránt az országos hadsegélyző bizottsághoz fordulni óhajtanak, hogy folyamodványaikat hozzám terjesszék be, én pedig azokat a főispán utján az országos hadsegélyző hivatalhoz fogom felterjeszteni.
Székesfehérvártól, 1915. évi július hó 29-én.
Dr. Saára Gyula polgármester.

— **A FEJÉRMEGYEI NAPLO** az összes dohánytőzsdékben és a város minden részében az üzletekben is kapható.

— **A Fejérmegyei Napló** olvasóközönségének bevásárlási forrásai: **Sövegjáró” János**, vászonruháza, Szent Imre utca.
Fiumei kávébehozatal, Városház-ter.
Kovács Antal divatruháza, Városház-ter.
Gebauer Testvérek csemegéüzlete Kossuth-utca.
Mayschall Nándor hentesárüzlete, Kossuth-utca.
Rudányai Imre kizárólagos postátókereskedése, Nádor utca.
Virág Sándor fényképészeti műterme, Rákóczi-utca.
Szűcs Róbert gyógyszerháza, Városház-ter.
Szórakozó helyek.
Apolló mozgószínház, Nádor-utca.
Urania mozgószínház, Petőfi-utca.

AGANIA
Egy-ötlet — Szilviam-utca sarkán

Telefon 233. — Telefon 233.

Pénteken, augusztus 6-án
egynapos műsor

FAGIN
a tolvajmester

vagy **OLIVER TWIST**

érdekfeszítő detektív dráma 3 részben. Nagyszabású kiegészítő műsor közte

Eredeti harctéri felvételek.
Naponta 2 előadás este 7 és 9 órakor. — Rendes helytárak.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bárminemű előadással és vételemnél a legelőszerebb és legelőszerebb az apróhirdetésekből hirdetni. Egyszeri apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetéseket mindenkor előre fizetendő és a megjelölt apróhirdetéseket után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árendámények vannak. Hírsovég között rendes betűkkel a hirdetés soronkint 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér. Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcset sértik, vagy bármilyen okból a sajtótörvénnyel ellenkeznek, nem közölünk. Ezen kikötés a nyilatkozatára és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Egy jó karban lévő Howe-féle bór-varrógép jutányos áron előadó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy kétszobás utcai lakás azonnal, esetleg november 1-re kiadó, Salétrom-utca 18. sz.

Kiszolgáló kisasszonyok felvételtérnek. Ajánlatok írásban Knazovitzky divatruházában.

Egy csinos galamb és egy remek szép tűzhelylakás változás miatt előadó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu tanuló felvételtér Gebauer Testvérek bodegájában. Kossuth-utca.

Kiténő hangu koncert zongora (elsőrendű gyártmány) előadó. Th. virda-u. 21.